

Màu Cờ Sắc Áo

© Phan

Nguồn: [Việt Báo](#) | Dec 20

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/09/Th%C3%A0nh_c%E1%BB%95_Qu%E1%BA%A3ng_Tr%E1%BB%8B_4.jpg/250px-Th%C3%A0nh_c%E1%BB%95_Qu%E1%BA%A3ng_Tr%E1%BB%8B_4.jpg

Cổ Thành Quảng Trị, Ảnh wikipedia

Lịch sử nhân loại đã từng diễn ra bao nhiêu trận chiến kinh hoàng, xương chất thành núi máu chảy thành sông vì chuyện màu cờ sắc áo. Với người Việt nam thì ai quên được bức ảnh những người lính Thủy quân lục chiến của quân đội Việt nam Cộng hoà cầm cờ quốc gia sau khi tái chiếm Cổ thành ở Quảng trị vào mùa hè đỏ lửa năm 1972. Có thể đó là tấm ảnh đã làm thay đổi cậu bé tôi vì chào cờ mỗi sáng thứ hai đầu tuần ở sân trường học, cậu bé tôi chỉ chăm lo cho bộ đồng phục của mình thẳng thớm, cột dây giày đã đúng cách chưa để không bị phạt. Chuyện đùa nào được chọn kéo cờ, đùa nào không thuộc bài quốc ca không quan trọng, cả lá quốc kỳ cũng không gây xúc động gì cho tới hôm thấy trên mặt báo bức ảnh những người lính cầm cờ tái chiếm Cổ thành.

Tôi nhớ đến những bậc đàn anh trong xóm đã tử trận trong mùa hè đỏ lửa ngoài miền Trung xa xôi đến cỡ nào thì tôi cũng không hình dung ra được. Chỉ nhớ thỉnh thoảng, một cái xe nhà binh chở cỗ quan tài phủ cờ Tổ quốc tri ân lặng lẽ đi vào xóm nhỏ, nhưng lại là chuyện lớn của xóm nhà quanh năm rợp bóng những hàng tre; con sông quê vẫn nước lớn nước ròng, nhưng có những người anh đã trở về trong thương tiếc của cả xóm; hàng tre quen đứng yên cúi đầu, con sông quê ngại ngừng soi bóng người goá phụ với mảnh khăn tang trắng trên đầu vẫn ra sông giặt giũ quần áo cho cả nhà, gánh nước về nhà dùng khi chiều chạng vạng... Tất cả cũng vì màu cờ sắc áo mà các anh phải để lại mẹ già, vợ trẻ, con thơ, em dại hoang hoải với suốt cuộc đời họ.

Với cậu bé tôi thì lá cờ không còn đơn giản là tấm vải màu vàng có ba sọc đỏ trên ấy như hôm qua tôi còn thơ dại. Lá cờ sau mất mát của xóm làng, những chú bé bị mất mát đàn anh luôn che chở, bảo bọc cho chúng tôi không còn nữa. Lá cờ mang màu sắc tâm linh đi vào lòng người non trẻ vì việc chào cờ sáng thứ hai đầu tuần ở sân trường không còn là công việc phải làm một cách bắt buộc mà lòng tự hào về lá quốc kỳ cứ dâng lên khi đã thấy được hồn thiêng sông núi phất phới bay với biết bao xương máu của tiền nhân, đến cha ông ta, rồi các anh tôi đã hy sinh để bảo vệ màu cờ sắc áo.

Nhưng lá cờ đã trở thành linh vật trong lòng chú bé con không được bao lâu thì chính những người quen trong xóm làng lại vội vã đem đốt chúng đi để tránh tai bay vạ gió sau biến cố lịch sử ở quê nhà. Tôi không còn nhỏ, dù chưa có quan điểm rõ ràng, cứ như là bản năng tôi không chấp nhận lá cờ đỏ sao vàng nên không tham gia đoàn đội, không khăn quàng đỏ, chẳng cháu ngoan bác Hồ gì hết. Cái danh hiệu tôi không tìm kiếm mà đạt được là "*học sinh cá biệt*" trong bối cảnh nhà tan cửa nát, gia đình ly tán, người thân muôn phương, bạn bè thất lạc. "*Tôi đi giữa phố phường chỉ thấy mưa sa trên nền cờ đỏ*",

câu thơ của Trần Dần là người bạn song hành cùng tôi trên mọi nẻo đường, suốt những năm tháng xuôi ngược nơi quê nhà để tìm đường vượt biển.

Ra hải ngoại, có hôm ngồi nhìn bức ảnh những cô gái Việt mặc áo dài trắng, cầm cờ vàng ba sọc đỏ diễu hành trên đường phố Bolsa bên Calif. Tôi thấy hạnh phúc ngập lòng tôi với niềm tin các anh tôi đã hy sinh vì màu cờ sắc áo đang được an ủi sau mấy mươi năm dài rêu phong cỏ dại phủ lấp những năm mồ chiến sĩ vô danh. Thỉnh thoảng chạy ngang Trung tâm sinh hoạt cộng đồng của người Việt nơi thành phố tôi đang sinh sống, thấy lá cờ vàng ba sọc đỏ tung bay, tự nhiên thấy ngậm ngùi trong lòng mình; tự nhớ câu nói bất hủ của cố tổng thống **John F. Kennedy**, "**Đừng hỏi tổ quốc đã làm gì cho bạn mà hãy hỏi bạn đã làm được gì cho tổ quốc.**"

Từ một đứa trẻ được giáo dục, hun đúc tinh thần dân tộc, lòng yêu nước, niềm tự hào với lá quốc kỳ của đất nước mình. Đứa trẻ trong chiến tranh thì nay đã là một người có tuổi sau bốn mươi lăm năm im tiếng súng vẫn son sắt tấm lòng thủy chung với màu cờ sắc áo của tiền nhân, cha ông, những bậc đàn anh đã hy sinh để giữ gìn. Làm sao tôi có thể chấp nhận được lá cờ đỏ sao vàng là cờ tổ quốc của Việt nam? Nhưng đúng là tôi đã không làm được gì cho tổ quốc tôi. Thậm chí đôi khi tự lừa dối mình ở hải ngoại để ảo tưởng về sự bình an, tự vỗ về nỗi nhớ quê xa khi năm tàn tháng tận bằng những nghịch lý giữa tri thức và tâm thức. Tôi đã không làm được gì cho tổ quốc tôi từ khi tôi còn là một cậu bé chơi đá banh ny-lon trên hè phố Sài gòn với bạn bè thì ước mơ trong lòng những chú bé đá banh ny-lon trên hè phố Sài gòn rất giống nhau là lớn lên, mình sẽ khoác áo đội tuyển quốc gia để làm vang danh Việt nam trên sân bóng quốc tế. Nhưng may mắn chỉ đến được mức làm học trò của huấn luyện viên Tam Lang, những năm đói nghèo ở quê nhà nhưng chiều chiều ra sân banh tập banh với những danh thủ thần tượng của lớp trẻ tôi như những chú Cù Sinh, chú Trung đầu hói, Chú Vinh đầu hói, chú Thà, chú Cang, thủ môn Rạng. Các chú là chiến hữu của sư phụ Tam Lang đã đem về cho quê hương chức vô địch cúp cầu Đông nam Á năm 1959.

Sáu mươi năm sau đội tuyển Việt nam mới đoạt được chức Vô địch bóng đá Đông nam Á lần thứ hai. Tôi ngồi xem tivi từ một nơi xa cách quê nhà tới nửa vòng trái đất. Trong lòng có mừng thầm khi thấy những chàng trai chơi bóng đá của Việt nam bây giờ hầu như đều có chiều cao và thể lực tốt hơn thế hệ chúng tôi khi còn trẻ. Qua cách họ chơi bóng có thể thấy được họ là những cầu thủ có trường lớp, được đào tạo bài bản từ những câu lạc bộ bóng đá. Nghe xướng ngôn viên tường thuật bóng đá nói về họ, ai đang chơi cho câu lạc bộ nào bên châu Âu, ở nước ngoài. Thật thương cảm cho thế hệ tài năng tự phát của chúng tôi. Bối cảnh xã hội thời tôi lớn là cả nước đói nghèo thì làm sao chúng tôi có thể đạt được những thành tích đáng nhớ như thời đội tuyển Việt nam với thủ quân Tam Lang, thủ môn danh bất hư truyền là chú Rạng.

Sáu mươi năm sau, lớp trẻ mới của Việt nam đã lập lại được thành tích của thế hệ cha chú trong thế kỷ trước. Tôi hân hoan theo lòng yêu nước Việt, tôi mến mộ những tài năng trẻ của Việt nam đương đại trong môn túc cầu; tôi yêu quý họ về mặt đức độ trong thể thao vì họ chơi bóng rất hiền, có cư xử văn minh trong những tình huống va chạm. Tôi thương lắm đội bóng quê nhà, chỉ có điều tôi chịu không nổi màu áo đỏ của họ với ngôi sao vàng to đùng trước ngực. Tôi ngại

thở khi ống kính truyền hình hướng lên khán đài cả rừng cờ đỏ sao vàng của cổ động viên. Ống kính truyền hình quay đến gương mặt của ông thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc với bà chủ tịch quốc hội Kim Ngân gì đó đang ngồi xem đá banh. Tôi rời màn hình tivi đi rót ly nước uống dù không thấy khát. Nhưng tôi vẫn không trốn được tôi với những trần trở sau khi tắt tivi, khi nhớ tới người bạn trẻ sau khi tung lưới đối thủ, tay anh nâng lá cờ đỏ sao vàng trên ngực áo anh lên, môi anh cúi xuống để hôn lá cờ trước khi đồng đội của anh kịp tới chúc mừng anh với bàn thắng đẹp. Rồi hình ảnh những cô gái Việt thật xinh đẹp trên khán đài, họ dán lên gò má họ lá cờ đỏ sao vàng hình trái tim.

Tôi tự hỏi sao tôi hãnh diện khi một vận động viên Mỹ đạt được huy chương vàng ở Thế vận hội, thường là họ khoác lên người họ lá cờ Mỹ và chạy quanh vận động trường để cảm ơn sự khích lệ của khán giả, để truyền ra thế giới thông điệp tự hào, vẻ vang của người Mỹ và nước Mỹ thì tôi tự hào lây, cho là hình ảnh đẹp? Vậy quyền yêu đất nước và tự hào dân tộc của những bạn trẻ Việt nam hôm nay có bị phân biệt đối xử không? Với lứa tuổi hai mươi của họ thì chắc là nhiều bạn trẻ không hề hay biết đã có một cuộc nội chiến ở Việt nam vô cùng khốc liệt. Hậu quả của cuộc chiến ấy là hố phân cách quốc-cộng trong lòng những thế hệ trước không thể nào lấp được. Tôi chỉ sợ mình lung lay tinh thần, ý chí không đội trời chung với cộng sản. Nhưng tôi cũng không muốn có thành kiến với thế hệ sau mình vì họ được sinh ra ở một đất nước cộng sản thì lá cờ cộng sản cũng vẫn là quốc kỳ của họ nên khi lập được thành tích làm vẻ vang dân tộc thì họ hôn lên lá cờ để tỏ lòng biết ơn quê hương, đất nước đã sinh ra họ. Họ là những cô cậu bé con tới tuổi vào trường đều mang khăn quàng đỏ như nhau nên chiếc khăn quàng đỏ là người bạn nhỏ của tuổi thơ.

Tôi đã xem một đoạn phim để lại trong tôi nhiều thắc mắc. Nội dung phim quá bình thường nên lòng thắc mắc lại càng sâu. Chuyện về người thanh niên chừng ba mươi tuổi, anh ta câu cá trên cây cầu xi măng mà ngày xưa là cây cầu khỉ. Cây cầu xi măng không lớn đến xe hơi qua được, nhưng anh ta cũng thành tâm gửi lời cảm ơn đến những bà con ở hải ngoại đã gửi tiền về giúp đỡ cho xóm anh xây dựng được cây cầu xi măng cho cả xóm không còn vất vả như lúc anh còn nhỏ phải qua cây cầu khỉ này để đi học. Thế rồi một chú bé chừng mười tuổi đi học về, chú bé hỏi người thanh niên,

"Có, chú câu được ba bốn con rồi."

"Vậy để con về nhà lấy cần câu ra đây câu với chú cho vui. Chú cho con câu ké mồi của chú được không, vì giờ mà con đi đào trùn thì lâu lắm..."

"Được, chú có nhiều mồi mà. Nhưng câu lên chia đôi nha, tại con câu được cá nhưng mồi của chú."

"Con biết chú nói chơi với con thôi phải không?"

Cậu bé rất dễ thương và có phần lém lỉnh. Họ không quen biết nhau, nhưng người miền Tây hiền hậu, chân tình như bà con bên nội bên ngoại với nhau vậy. Loáng chút thì chú bé đã bỏ cặp táp ở nhà, xách cây cần câu độ của nó ra tới cầu xi măng. Thấy cây cần câu mà thương cho chú bé nghèo ở quê xa. Tôi ước gì liền lạc được thì cho nó một cây cần câu cho tử tế một chút.

Người thanh niên nói chuyện với chú bé,

"Trời. Cây cần câu của con ngẫu vậy?"

"Bữa đó có chú kia câu cá ở cầu này, dính cá lớn mà cây cần này nhỏ quá nên nó gãy. Chú tháo ổ quay ra rồi bỏ cây cần. Con xin được đem về quấn bằng keo lại nhưng con cột cước câu thôi chứ con không có ổ quay. Tới chú khác tới cầu, thấy con không có ổ quay nên chú đó cho con cái ổ quay mà chú có dư. Con mới xài được có mấy ngày thì hồi dính cá, con lo gỡ cá mà quên để cần câu sát vô trong lề nên bị xe cán gãy chỗ gắn ổ quay vô cần câu. Con phải quấn hết hai cuộn băng keo nữa mới giữ được cái ổ quay dính vô cây cần câu. Rồi hôm trước con đi thọc ổ kiến để câu cá, bị gãy cái đọt cần, về quấn tới hết băng keo của ba con luôn. Nên giờ chú mới thấy cây cần câu của con tan nát hết, nhưng là cần độ nha chú, chưa bao giờ con đi câu mà không có cá!"

Thế rồi nó câu lai rai cũng được mấy con cá chốt bằng ngón tay. Người thanh niên thì dính con cá tra sông chừng hai ký lô. Chú bé đứng tròn, tròn mắt nhìn con cá lớn mà nó gọi là quái thú dưới sông. Nó tính toán đầu đuôi nấu canh chua, mấy khúc mình kho mặn là ăn cơm hết sảy...

Người thanh niên ra giá với chú bé, "Vây bây giờ mình trao đổi, chú thích cây cần câu độ của con. Chịu đổi cho chú thì con bắt cá lớn về nấu canh chua với kho mặn? Chú cho luôn mấy con cá nhỏ nhỏ mà chú câu được."

Chú bé ra chiều suy tư nhưng quyết định không như người lớn nghĩ, "... Con không đổi đâu chú ơi! Cây cần độ này của con mà gặp bữa nào hên con cũng câu được cá lớn như chú. Bữa không hên mấy cũng được mấy con cá chốt về cho má con kho lên ăn cơm. Bây giờ đổi với chú thì chiều nay huy hoàng, nhưng ngày mai thì cá chốt kho tiêu con cũng không có mà ăn..."

Người thanh niên không từ bỏ cuộc trò chuyện lý thú với cậu bé khôn lanh nhưng rất lễ phép. "Tùy con thôi. Cây cần câu gì mà gãy trên đọt vì thọc ổ kiến, gãy thân nổi vì bắt cá lớn, ổ quay bị xe cán... Hết cây cần câu quấn bằng keo tới hết băng keo của ba ở nhà. Vây mà không đổi con cá tra sông nặng hai ba ký không chừng?"

"Vây thôi đổi cái khác cho chú nha? Cây cần câu độ thì để kiếm ăn là phải rồi, nhưng ngoài ra con đâu còn cái gì để đổi. Không lẽ đổi cho chú cái khăn quàng đỏ trên cổ con. Chú lấy làm gì?"

"Không được đâu. Cái này là bùa hộ mạng của con đó. Chú đừng nói chơi."

Tôi ngồi xem đang vui vẻ với tiên đoán là người thanh niên chọc ghẹo chú bé cho vui câu cá. Rồi khi ra về thì anh cũng cho chú bé con cá lớn thôi. Chú bé tội nghiệp nhưng rất khôn lanh và lễ phép thì ai không thương. Nhưng tôi ngỡ ngàng với chú bé biết tính toán thiệt hơn, đường ngắn đường dài nếu đổi con cá lấy cây cần câu độ, một sự tính toán rất lý trí của người thông minh. Nhưng khi nói tới đổi cái khăn quàng đỏ thì chú bé dứt khoát. Để chứng minh cho việc cái khăn quàng đỏ là bùa hộ mệnh của con, chú bé cũng làm động tác nâng cái khăn quàng đỏ lên môi hôn. Tôi thấy lại lòng oán hận cái khăn quàng đỏ của tôi mấy mươi năm trước vì nó chứng minh cho tôi đã mất tất cả khi chấp nhận đeo cái khăn quàng đỏ lên cổ mình. Nhưng chú bé trên màn hình tivi tôi đang xem không biết chiến tranh là gì, chú bé đã mất sạch từ khi chưa sinh ra nên yêu cái khăn quàng đỏ như bùa hộ mệnh.

Rồi mười năm, hai mươi năm nữa, đến thế hệ tôi cũng lần lượt ra đi. Khi ấy lòng thù hận hay tình yêu thương cũng đều vô nghĩa. Sao cứ sống nhọc lòng với quá khứ không vui, tương lai mờ mịt...